

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-428351-V-AD/09

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *20 kwietnia 2009 r.*

Pan
Andrzej Czuma
Minister Sprawiedliwości

Kamery w Pomieszczeniach Ministerstwa

Na przestrzeni kilku lat kierowane są do kolejnych Ministrów Sprawiedliwości wystąpienia, w których Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca uwagę na konieczność dostosowania przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz.U. z 2002 r., Nr 207, poz. 1761 ze zm.) do standardów konstytucyjnych. W odpowiedziach udzielanych na wystąpienia Rzecznika zapowiadana jest kompleksowa regulacja zagadnień związanych ze służbą więzienną w tym problematyka mieszkań funkcjonariuszy Służby Więziennej, która dotąd nie została wprowadzona w życie. W piśmie z dnia 18 września 2008 r. (znak: DL-P-IV-0760-4/08) ówczesny Minister Sprawiedliwości poinformował Rzecznika, iż projekt ustawy o Służbie Więziennej pismami z dnia 3 września 2008 r. został przesłany do uzgodnień międzyresortowych oraz do Przewodniczącego Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów. Jednocześnie wskazano, iż przedmiotowy projekt ustawy o Służbie Więziennej reguluje problematykę związaną ze sprawami mieszkaniowymi Służby Więziennej, nie zawiera jednak regulacji odnoszących się do instytucji zwrotu różnicy w opłatach czynszowych.

Zagadnienie dotyczące zwrotu różnicy w opłatach czynszowych regulowane było w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości czynszu najmu lokali mieszkalnych Służby Więziennej, opłat dodatkowych oraz zasad zwrotu różnicy w opłatach czynszowych (Dz.U. Nr 99, poz. 897 ze zm.). Celem tego przepisu było ujednoczenie wysokości czynszu opłacanego przez funkcjonariuszy, emerytów i rencistów Służby Więziennej za lokale mieszkalne, uzyskane na podstawie decyzji właściwego organu Służby Więziennej, a znajdujące się w administracji innych podmiotów niż jednostki organizacyjne Służby Więziennej. Zgodnie bowiem z regulacją ustawy o Służbie Więziennej, zarówno w aktualnym jej brzmieniu, jak też w projektowanej wersji, na lokale mieszkalne dla funkcjonariuszy przeznacza się lokale będące w dyspozycji jednostek organizacyjnych, uzyskane w wyniku działalności inwestycyjnej albo od terenowych organów administracji rządowej, samorządowej, osób prawnych

lub fizycznych, a także zwolnione przez osoby, które decyzje o przydziale uzyskały z jednostek organizacyjnych. Przepis w/w rozporządzenia odnoszący się do ustalenia zasad zwrotu w opłatach czynszowych utracił moc z dniem 14 września 2006 r. w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, który uznał, iż jest on niezgodny z art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej. Pozostałe przepisy rozporządzenia dotyczące omawianego zagadnienia zostały zaś uchylone z dniem 1 stycznia 2007 r.

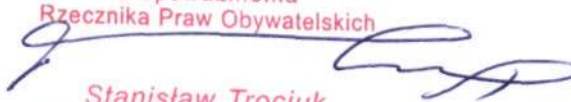
W tym stanie rzeczy Rzecznik zwracał uwagę, iż wskutek wyeliminowania omawianej materii z przepisów rozporządzenia pozostaje niewykonane upoważnienie ustawowe zawarte w art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej, które przekazuje do uregulowania w akcie wykonawczym zasady zwrotu różnicy w opłatach czynszowych. Sam przepis art. 95 ust. 2 omawianej ustawy również wzbudza istotne zastrzeżenia Rzecznika, które wcześniej już sygnalizował, gdyż przekazuje do uregulowania w akcie wykonawczym materię, która nie jest normowana w żaden sposób na poziomie ustawy. A zatem przepis art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej jest we wskazanym zakresie konstytucyjnie wadliwy i nie powinien dłużej pozostawać w obrocie prawnym. Dlatego też jak najszybciej powinny zostać podjęte prace legislacyjne, które doprowadzą do nowelizacji art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej. Nie ulega wątpliwości, iż kwestionowany przepis nie tylko istotnie odbiega od standardów konstytucyjnych, ale też w dalszym ciągu nakłada na Ministra Sprawiedliwości obowiązek wykonania upoważnienia ustawowego. Dalsze utrzymywanie art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej w dotychczasowym brzmieniu może prowadzić do sytuacji, w której funkcjonariusze Służby Więziennej będą oczekiwać na wykonanie przez Ministra Sprawiedliwości ustawowego upoważnienia do uregulowania zasad zwrotu różnicy w opłatach czynszowych.

Analiza treści projektu ustawy o Służbie Więziennej, przygotowanego przez resort sprawiedliwości wskazuje, iż w ogóle odstępiono od uregulowania w tej ustawie zagadnienia zwrotu różnicy w opłatach czynszowych. Niewątpliwie wejście w życie projektowanej ustawy o Służbie Więziennej definitywnie rozwiązałoby opisany problem.

Przedstawiając Panu Ministrowi, sygnalizowany od dłuższego czasu problem, w oparciu o art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się o poinformowanie Rzecznika na jakim obecnie etapie znajdują się prace nad projektem ustawy o Służbie Więziennej, a także o rozważenie możliwości dokonania zmiany art. 95 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej w osobnym projekcie, jeżeli okaże się, iż skierowanie w krótkim czasie projektu ustawy o Służbie Więziennej do łaski marszałkowskiej okaże się niemożliwe.

Jednocześnie z uwagi na fakt, iż w projekcie ustawy pominięto w ogóle kwestię dotyczącą zasad ustalenia czynszu za lokale mieszkalne znajdujące się w administracji Służby Więziennej, proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska co do potrzeby wyraźnego uregulowania tej materii w ustawie o Służbie Więziennej.

Z porażeniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich